

Kirsten Haug, ICROFS, kirsten.haug@icrofs.org

Pærer bliver bedst under tag

Hos Sæby Frugt på Sjælland blev familien Madsen for tre år siden nødt til at træffe en vigtig beslutning: Skulle de unge, økologiske pæretræer med skurv ryddes eller overdækkes?

Jette Madsen fra Sæby Frugt siger uden tvivl i stemmen: "Vi kan kun dyrke pærer, hvis de er under tag." Så klar er meldingen efter tre år med overdækkede pæretræer.

Familien etablerede den økologiske frugtplantage syd for Tissø på Vestsjælland i 2008. Plantagen består primært af forskellige æblesorter. Men familien ville gerne tilbyde kunderne andet end æbler og valgte derfor i 2011 at plante en række med pæresorterne Herrepære og den norske pæresort Fritjof. De to sorter

er plantet skiftevis i rækken, der er 70 meter lang.

Blæst fra alle sider

- Vi valgte at slå os ned her ved Tissø, fordi det sjældent er helt vindstille. Blæst er vigtig for, at træer og frugter kan nå at tørre, inden svampesporer får fat. Derfor placerede vi plantagen på en lille bakketop, hvor blæsten kan komme fra alle sider, og hvor der aldrig har været frugtplantage før, forklarer Lars Madsen fra Sæby Frugt.

Jette og Lars Madsen, Høng, erfarer, at overdækning af pæretræer er en god investering.

Lars Madsen påpeger, at selvom vi i Danmark har haft store regnmængder de senere år, så er det faktisk ikke de store regnskyl, der giver de største problemer. Det er den stille silende regn, hvor det ikke blæser, og hvor træerne ikke kan tørre, der skaber de største problemer for frugtavlere.

Ingen sprøjtemidler

Lars Madsen tilføjer, at de ikke er tilhængere af at bruge økologisk godkendte sprøjtemidler, selvom det er tilladt. - Vi bruger kun gødning og vander i tørre perioder. Vi har sammen med vores kon-

ProtecFruit

Projektet ProtecFruit er en del af Organic RDD 2-programmet, som koordineres af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer). Det har fået tilskud fra Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) under Miljø- og Fødevarerministeriet.

Fordele ved overdækning

Jette og Lars Madsen deltager i forskningsprojektet ProtecFruit, hvor de sammenligner overdækkede pæretræer med pæretræer uden overdækning. Med overdækkede træer er der flere fordele:

- Ingen frugter med skurv.
- Frugterne er flotte og saftige med god smag.
- Hvert træ giver et højere udbytte.
- Bedre holdbarhed efter høst.
- Specielt sorten Fritjof har gavn af overdækning.
- Mindre ukrudt mellem træerne.
- Overdækningen kan man søge tilskud til, fordi den minimerer behovet for bekæmpelsesmidler.

sulent valgt æble- og pæresorter, der er robuste, og som ikke er så modtagelige for sygdomme. Vores æbler er fine, men pærerne blev allerede det andet år ramt af skurv. Det efterfølgende år blev endnu ringere, og vi var ved at give op. Men vi valgte at give træerne en sidste chance og deltage i et forsøg med overdækning. Den første overdækning, vi satte op, gik til i den første storm, den blev udsat for. Men det design vi har nu, kan vi klart anbefale. Det er effektivt og nemt at håndtere, når det først er sat op, siger Lars Madsen.

Spiser med øjnene

- Vi er jo forbrugere som alle andre og spiser med øjnene. Inden træerne blev overdækket, var frugterne så hårdt angrebet af skurv, at vi slet ikke kunne sælge dem. Det var kun vores køer, der fik glæde af dem. Med de overdækkede træer kan alle pærerne sælges, også dem nederst på træet.

- I løbet af tre år er vi gået fra 0 procent til 95-100 procent solgte pærer, pointerer Jette Madsen.

Til etablering af overdækning har de investeret omkring 125 kroner pr. løbende meter, og det giver en lidt højere pris pr. pære.

- Vi har en lidt højere pris på pærerne i forhold til æblerne, fordi vi med investeringen jo har større udgifter. Men det forstår vores kunder godt. Alle pærer bliver solgt, fortæller Jette Madsen.

Mindre ukrudt, større holdbarhed

Jette og Lars Madsen forklarer endvidere, at selve overdækningen kan være bøvlet

Fritjof pærer fra overdækning (venstre), Fritjof pærer uden overdækning (højre).

at sætte op, når træerne først er plantet. Men når taget er der, så er der intet arbejde med det. Lars Madsen påpeger desuden, at der langs rækken af pæretræer er mindre ukrudt, fordi jorden forbliver forholdsvis tør. Pærerne har også en bedre holdbarhed efter høst, end hvis de var dyrket uden overdækning.

Nu hvor pærerne er høstet, skal Jette og Lars Madsen rulle plasten sammen og fæstne den sammenrullede plast på den langsgående topwire langs rækken. Det bruger de en stige eller et par stylder til. Plasten bliver så først rullet ud igen til foråret, når træerne byder på endnu en sæson med flotte pærer. ■

Tabel 1. Udbytte i Herrepære og Fritjof med overdækning hos Jette og Lars Madsen.

Pæresort	Gennemsnitlig høst pr. træ i kilo			
	2014	2015*	2016**	2017
Herrepære	4,5	2,1	5,4	4,7
Fritjof	3,7	7,3	12	11,3

* Overdækning på nogle af træerne.

** Overdækning på næsten alle træer.

Vinden slipper igennem taget

Overdækningen, som Jette og Lars Madsen bruger, er et tysk tag, hvor plastflapperne ligger løse og forskudt for hinanden, så luften kan komme igennem.

Plasten er sat fast på tværgående stolper henover rækken af pæretræer og fæstnet med karabinhager til en metalwire. Når det blæser fra én side, kan vinden derfor slippe ud mellem plastlagene på den anden side. På den måde går plasten ikke i stykker. Jette og Lars Madsen forventer at overdækningen kan holde i fem år.

Plasttaget beskytter træet mod regn både for oven og lidt ned langs siderne.